

IIIF-beeldinfrastructuur gekoppeld aan VKC-ecosysteem, fase 3:
Crowdsourcing, IIIF-manifestenbibliotheek en IIIF-storytelling

WP1

Projectcoördinatie en -disseminatie

Taak 1: Projectmanagement

Doel van deze taak is het projectmanagement op een goede wijze waar te nemen en de resultaten van het project te verspreiden.

De resultaten zullen onder meer verspreid worden via het beschrijven van de resultaten en de codes op GitHub en CEST, de ontsluiting op de websites van de VKC, het Agentschap Plantentuin Meise, meemoo, de projectendatabank van FARO en andere projectpartners, via verdere aanvulling van het IIIF-metadatabasehandboek en ten slotte ook via bekendmaking van de resultaten via de IIIF-Fridays, de collegagroep en IIIF-Community en een studienamiddag over IIIF-storytelling.

Deliverable 1. Inhoudelijk projectverslag, samenvatting

Medewerkers werkpakket 1

Pascal Ennaert, Rein Debrulle (VKC)

Sofie De Smedt, Pieter Huybrechts, Mathias Dillen (Plantentuin Meise)

Katrien Steelandt (Museum Brugge)

Nastasia Vanderperren (meemoo)

Kristof Selleslach, Anneleen Decraene (Museum Plantin-Moretus)

Lise Foket, Davy Verbeke, Christophe Verbruggen (GhentCDH)

Evelien Hauwaerts, Koen Calis (Openbare Bibliotheek Brugge)

Projectverloop.....	2
WP1: Projectcoördinatie en -disseminatie.....	2
WP2: Proefopstelling van een crowdsourcing tool.....	3
WP3: Proefopstelling van een IIF-manifestenbibliotheek/ -catalogus met Search Engine Optimization (SEO).....	5
WP4: Verkennen van IIF-storytellingtools.....	7

Projectverloop

WP1: Projectcoördinatie en -disseminatie

Ten behoeve van het project werden een projectstuurgroep en verschillende werkgroepen opgericht. Deze kwamen op afgesproken tijden samen, afhankelijk van de voorliggende keuzes/problemen en de uit te voeren taken binnen de diverse deeltrajecten. De werkgroepen werden ad hoc aangevuld met contentpartners of andere derden wanneer specifieke expertise en/of materiaal vereist waren.

Waar de projectstuurgroep zich richtte op de organisatorische en zakelijke aspecten, bogen de werkgroepen zich over de inhoudelijke aspecten. Zo zorgden de werkgroepen voor de bestekken, de jurering van de offertes, het voorbereidend onderzoek en de voorbereidende bevestigingen, het verzamelen van de nodige content, het uittesten en bijsturen van de proefopstellingen, de redactie van de deliverables, ...

Het VKC-secretariaat stond in belangrijke mate in voor de correctheid van de aanbestedingsprocedures en de projectboekhouding, evenals de publicatie van de deliverables. Naargelang het deelproject namen partnerorganisaties de publicatie over op hun eigen platformen (zie hiertoe WP1 Deliverable 3). De VKC publiceerde ook de belangrijkste aspecten op [Github](#) of op het [IIIF-metadataahandboek](#).

Tijdens het project werd onder meer in de VKC-nieuwsbrief, op de VKC-website en op andere digitale platformen van de projectpartners gecommuniceerd.

Aan de specifieke deelprojecten werd aandacht besteed op de IIIF-fridays (wat overigens nog een vervolg krijgt in 2024) en op de IIIF-community calls.

Rond het deelproject IIIF-storytelling volgt er nog een speciale studienamiddag op 23 januari 2024.

WP2: Proefopstelling van een crowdsourcing tool

Het doel van dit deeltraject was om een proefopstelling van een publieke crowdsourcingtool op te zetten, voortbouwend op de expertises die de projectpartners terzake hebben: de Plantentuin Meise en Musea Brugge met crowdsourcingprojecten en het door de Plantentuin beheerde crowdsourcingplatform DoeDat, de VKC met IIF en de inzet van externe authorities, meemoo gedigitaliseerde erfgoedcollecties en GhentCDH als één van de initiatiefnemers van de Madoc-tool. Daarbij moest zoveel als mogelijk worden ingezet op de compilatie van bestaande componenten.

De eerste stap was het verkennen van bestaande tools en het identificeren van de noden die met deze tools verbonden zijn. Hiervoor is een tweeledig traject gevolgd. Enerzijds werd in samenwerking met alle projectpartners een online gebruikersbevraging opgesteld. Deze is via verschillende kanalen uitgestuurd om zo een divers publiek van vrijwilligers én projectbegeleiders te bereiken ([WP2 Deliverable 4](#)). Anderzijds is op basis van literatuur en ervaring van de projectpartners een lijst gevormd met mogelijke/noodzakelijke functionaliteiten van een crowdsourcing tool ([WP2 Deliverable 5](#)). Deze twee studies zijn samengevoegd en vertaald in een 'most-wanted lijst'.

In de 'most-wanted lijst' is, in overleg met de projectpartners, een hiërarchie aangebracht. Bepaalde functionaliteiten zijn als noodzakelijk aangeduid, andere als optioneel. Op basis van deze hiërarchie is een aanbesteding uitgeschreven waarin alle geïdentificeerde functionaliteiten zijn opgenomen. Aan de potentiële inschrijvers is gevraagd om een prijszetting te geven voor het uittekenen van een storyboard en architectuur voor alle functionaliteiten. Bij de prijszetting voor de ontwikkeling moest door hen een onderscheid worden gemaakt tussen alle noodzakelijke functionaliteiten en de afzonderlijke optionele functionaliteiten.

Enkel Digirati stuurde een offerte in. Met hen is daarom een gesprek aangeknoopt over de ingestuurde methode en de voorgestelde prijs. Na overleg met de projectpartners en het departement Cultuur werd beslist om het storyboard en de architectuur te beperken en in te zetten op de noodzakelijke door ontwikkeling van enkele vooruitgeschoven functionaliteiten ten behoeve van Madoc ([WP2 Deliverable 6](#)). Immers, Madoc werd in het leven geroepen als crowdsourcingstool voor de academische wereld maar heeft ook nood aan specifieke functionaliteiten om ook in de erfgoed- en andere sectoren te kunnen worden gebruikt. Daarna is de opdracht formeel toegekend aan Digirati.

In een eerste meeting stelde Digirati het storyboard voor ([WP2 Deliverable 6](#)). Daarbij konden zowel tijdens als na de meeting opmerkingen geformuleerd worden. In een tweede meeting is toelichting gegeven bij de algemene architectuur van de Madoc-tool, met een bijzondere aandacht voor de gevraagde toevoegingen. Daarna volgde de ontwikkeling. Alle gevraagde elementen zijn toegevoegd aan een testomgeving. De projectpartners kregen een maand de tijd om te experimenteren met deze omgeving en opmerkingen te formuleren. De opmerkingen zijn daarna door de ontwikkelaars overlopen. De bugs/fouten zijn opgelost. Praktische/vormelijke opmerkingen zijn aan een lijst van toekomstige ontwikkelingen toegevoegd.

Om de werking van de tool en de toegevoegde functionaliteiten te illustreren, zijn door VKC en Plantentuin Meise twee testprojecten opgezet. Een beschrijving hiervan is te vinden in [Deliverable 7](#). Daarnaast werd ook aan het [IIIF-metadataahandboek](#) een pagina over crowdsourcing toegevoegd. Hierop zijn onder meer beschrijvingen te vinden van de nieuw ontwikkelde functionaliteiten, met telkens een link naar de documentatie van Digirati. Verder werd ook de vorming van het testproject van de Vlaamse Kunstcollectie stapsgewijs toegelicht. Daarbij werden zowel tekstuele beschrijvingen als tutorialvideo's ingezet.

Omdat de Madoc-tool door verschillende instellingen wordt gebruikt en de nieuwe functionaliteiten dus ook anderen ten goede kunnen komen, zijn de nieuwe ontwikkelingen ook aan de broncode op [GitHub](#) toegevoegd. In de loop van het huidige traject werkte Digirati ook aan een [documentatiepagina](#) voor verschillende doelgroepen (ontwikkelaars, initiatiefnemers, eindgebruikers/crowd). Hierin is onder meer informatie te vinden over de verschillende componenten van deze broncode.

WP3: Proefopstelling van een IIF-manifestenbibliotheek/-catalogus met Search Engine Optimization (SEO)

Dit deeltraject was gericht op het verbeteren van de vindbaarheid van digitale content, met name IIF-manifesten, over de grenzen van erfgoedorganisaties heen. Hiertoe werd een IIF-manifestenbibliotheek, een online platform waarop IIF-manifesten van verschillende organisaties bruikbaar en doorzoekbaar worden gemaakt, in proefopstelling opgezet.

De eerste stap in het proces om tot deze proefopstelling te komen, was een analyse van wenselijke functionaliteiten voor een IIF-manifestenbibliotheek ([WP3 Deliverable 8](#)). Hierbij werden verschillende internationale voorbeelden bestudeerd. Op basis hiervan zijn functionaliteiten geïdentificeerd en beschreven. Deze lijst met functionaliteiten is besproken met de projectpartners en aangepast/aangevuld waar nodig. Daarna is voor elke functionaliteit een inschatting gemaakt van de haalbaarheid en de nood binnen deze proefopstelling. Zo is een selectie gemaakt van noodzakelijke functionaliteiten.

Met deze selectie als bron is een aanbesteding opgesteld. Hierin werd gevraagd om een ontwerparchitectuur vorm te geven, deze te ontwikkelen in een proefopstelling en in te zoomen op Search Engine Optimization. Deze aanbesteding is door vier inschrijvers beantwoord. Een juryring door alle projectpartners heeft het voorstel van Inuits als beste naar voor geschoven.

Tijdens verschillende voorbereidende gesprekken zijn keuzes gemaakt over de te gebruiken methode. Zo werd beslist om Elody/Inuits DAMS, een open source Digital Assets Management System ontwikkeld voor CoGhent en DAMS Antwerpen, als basis te nemen voor de proefopstelling. Deze beslissing is daarna omgezet in een ontwerparchitectuur ([WP3 Deliverable 9](#)). Op basis van deze architectuur is gestart met de ontwikkeling van de proefopstelling. Elke projectpartner kreeg hierbij een Redmine-account zodat ze de vooruitgang van de ontwikkelingen konden opvolgen.

Iedere maand is een sprintmeeting georganiseerd waarop de vooruitgang door Inuits werd toegelicht en door de projectpartners opmerkingen konden worden aangebracht. Vanaf juni 2023 is er ook een testomgeving aan alle projectpartners ter beschikking gesteld zodat de ontwikkelingen ook in de praktijk getest konden worden. Deze tests hebben geleid tot een oplijsting van bijkomende opmerkingen.

Voor alle bijkomende opmerkingen is door Inuits een ticket aangemaakt. Daarna voerden zij extra ontwikkelingen uit om aan de opmerkingen te verhelpen. Hierover werd tijdens extra meetings teruggekoppeld naar alle projectpartners.

Omdat in het kader van dit traject enkel een afgeschermd proefopstelling werd gebouwd, is ingezet op een heldere beschrijving van deze proefopstelling. In [Deliverable 10](#) zijn alle gevraagde functionaliteiten aan de hand van screenshots beschreven. Verder is er ook ingezoomd op enkele problemen en aandachtspunten die tijdens het traject naar boven zijn gekomen. Deze beschrijving en de aandacht voor problemen en aandachtspunten gaven ook

aanleiding tot een aparte pagina op het [IIIF-metadatahandboek](#). Net als bij de pagina over crowdsourcing is er hierbij onder meer gebruikgemaakt van tutorialvideo's.

Om hergebruik, feedback door anderen en toekomstige doorontwikkeling aan te moedigen, is ook de technische achtergrond van de proefopstelling gedocumenteerd. In Deliverable 9 werd, op basis van door Inuits aangeleverde documentatie, een beschrijving gemaakt van de voorgestelde componenten en werkwijze van de IIIF-manifestenbibliotheek. Na de oplevering van de proefopstelling is de broncode ook toegevoegd aan de [GitHub-pagina](#) van de Vlaamse Kunstcollectie. Deze broncode is voorzien van technische documentatie die door de ontwikkelaars werd opgesteld.

WP4: Verkennen van IIF-storytellingtools

De bedoeling van dit deeltraject was om een inzicht te krijgen in digitale storytellingtechnieken en in de bestaande tools voor digitale storytelling die de IIF-standaarden ondersteunen, en dit inzicht op een toegankelijke manier samen te vatten en te communiceren. Hiertoe zijn drie erfgoedverhalen opgesteld en via verschillende tools uitgewerkt. De digitale storytellingtechnieken en het maakproces van deze verhalen zijn neergeschreven in een inhoudelijke handleiding en een praktische tutorialpagina.

Allereerst is een overzicht gemaakt van bestaande IIF-storytellingtools en bepaald welke thema's in de exemplarische erfgoedverhalen behandeld zouden worden ([WP4 Deliverable 11](#)). Daarbij is gekozen om in elk verhaal het materiaal van de contentpartners (meemoo, Musea Brugge, Mu.ZEE, In Flanders Fields Museum en Passchendaele Museum) centraal te plaatsen.

Op basis van het overzicht en deze selectie van thema's is een aanbesteding uitgeschreven. Daarin werd gevraagd om het maakproces van de erfgoedverhalen zowel inhoudelijk als technisch te begeleiden. Concreet betekende dit ondersteuning bij het uitdenken van heldere en aantrekkelijke verhaallijnen, bij de selectie van gepaste en bruikbare content en bij de keuze van een geschikte tool. De nadruk lag hierbij op adviesverlening. Van de potentiële inschrijvers werd geen eigen ontwikkeling verwacht.

De aanbesteding is door twee inschrijvers beantwoord. Een jurering door alle projectpartners duidde het voorstel van Statik aan als beste voorstel. De prijszetting zorgde er wel voor dat het oorspronkelijk plan, namelijk de uitwerking van vijf erfgoedverhalen, moest worden teruggebracht tot drie verhalen.

Tijdens een eerste workshop met alle projectpartners zoomde Statik in op de kernelementen van een verhaal. Via de whiteboardtool Miro zijn alle elementen, met bijhorende sturende vragen, in een overzichtelijke workflow gegoten. Deze doordachte opeenvolging van vragen liet elke verhalengroep ('James Ensor', 'Nieuws van de Grote Oorlog' en 'Sint-Janshospitaal') toe om te brainstormen over de concrete invulling van de doelgroepen en de verhaalelementen.

In een tweede workshop zat elke verhalengroep afzonderlijk samen met Statik om de uitgetekende verhaallijnen af te werken en van geschikte digitale content te voorzien. Dit leidde eerst tot een opeenvolging van scènes en daarna tot een uitgeschreven script dat de blauwdruk van elk digitaal verhaal vormde ([WP4 Deliverable 12](#)). Elk script is tot slot door Statik en door alle betrokken medewerkers van feedback voorzien.

Op basis van het geleverde advies en het opgestelde overzicht werd voor elk verhaal een geschikte tool gekozen. Binnen deze tools zijn de verhalen in concrete vorm uitgewerkt. Deze uitwerking is beschreven op een pagina van het [IIF-metadataboek](#). Op deze pagina is ook een [uitgeschreven handleiding](#) te vinden, opgesteld door Statik, waarin de informatie uit de workshops stapsgewijs is neergeschreven. Deze info is aangevuld met het beargumenteerde advies voor de keuze van de geschikte storytellingtools.

De eindresultaten zijn telkens gepresenteerd op een aparte pagina van het IIF-metadatabasehandboek. Ze zullen ook worden meegenomen in specifieke initiatieven van de projectpartners. Musea Brugge gaf bijvoorbeeld aan dat het uitgewerkte verhaal over het Sint-Janshospitaal een plaats zal krijgen in hun communicatie en werking. Ook bij meemoo zal dit verhaal meegenomen worden in de communicatie, vermoedelijk in het kader van het Archief voor Onderwijs. Verder wordt op 23 januari 2024 in het MSK ook een [studienamiddag voor communicatie- en publiekswerkers van erfgoedinstellingen](#) georganiseerd waarin het volledige traject zal worden toegelicht en de gebruikte tools hands-on gedemonstreerd zullen worden.